

استاندارد ملی ایران

۱۹۵۹۸

چاپ اول

۱۳۹۴

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

INSO

19598

1st.Edition

2015

ساختمان‌ها و کارهای مهندسی عمران—
درزگیرها—واژه‌نامه

**Buildings and Civil Engineering Works—
Sealants — Vocabulary**

ICS:01.040.91; 91.100.50

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازهٔ شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینهٔ مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یک‌جا، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«ساختمان‌ها و کارهای مهندسی عمران - درزگیرها - واژه‌نامه»

سمت و / یا نمایندگی

عضو هیئت‌علمی دانشگاه شهید بهشتی
پژوهشگاه استاندارد

رئیس:

شرقی، عبدالعلی
(دکتری مهندسی عمران)

دبیر:

قرعی، هما
(کارشناس ارشد شیمی تجزیه)

اعضاء: (سامی به ترتیب حروف الفبا)

مرکز مطالعات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح
شهرداری تهران

رضایت، یحیی

(کارشناس ارشدمهندسی عمران)

شرکت تیغاب

ساکنیان، رهبر

(کارشناس عمران)

پژوهشگاه استاندارد

سامانیان، حمید

(کارشناس ارشدمهندسی مواد - سرامیک)

پژوهشگاه استاندارد

سعیدی‌رضوی، بهزاد

(دکتری زمین‌شناسی)

مرکز مطالعات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح
شهرداری تهران

صفا، آرمان

(کارشناس ارشدمهندسی عمران)

سازمان ملی استاندارد

عباسی رزگله، محمد حسین

(کارشناس مهندسی مواد - سرامیک)

پژوهشگاه استاندارد

حیدری، احمد

(کاردان شیمی)

سازمان ملی استاندارد

قاسمی، ابراهیم

(کارشناس شهرسازی)

انجمن شن و ماسه استان تهران

گنجی، مجتبی

(کارشناس ارشد مکانیک سنگ)

سازمان ملی استاندارد

مجتبی، سید علیرضا

(کارشناس مهندسی مواد- سرامیک)

پژوهشگاه استاندارد

مهردادی خانی، بهزاد

(دکتری مهندسی مواد- سرامیک)

پژوهشگاه استاندارد

مهرآکبری، مرتضی

(کاردان شیمی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
د	پیش‌گفتار
۱	هدف و دامنه کاربرد ۱
۱	مراجع الزامی ۲
۱	اصطلاحات و تعاریف ۳
۱	طبقه‌بندی درزگیر ۱-۳
۳	مواد کمکی ۲-۳
۵	رئولوژی ۳-۳
۶	کاربرد ۴-۳
۸	خصوصیات فیزیکی ۵-۳
۱۱	خرابی ۶-۳
۱۲	دوم/زیبایی‌شناسی ۷-۳
۱۵	پیوست الف- (اطلاعاتی) کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «ساختمان‌ها و کارهای مهندسی عمران - درزگیرها - واژه‌نامه» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و در پانصد و نوادونهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی ساختمان، مصالح و فراورده‌های ساختمانی مورخ ۱۳۹۴/۴/۷ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 6927:2012, Buildings and civil engineering works—Sealants — Vocabulary

ساختمان‌ها و کارهای مهندسی عمران - درزگیرها - واژه‌نامه

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعریف اصطلاحات فنی برای درزگیرهای خودتراز^۱ و رده‌افشانکی^۲ (قابل افشناندن) برای سازه‌های روباز بالای سطح زمین است. این استاندارد برای درزگیرهای مورد استفاده در جاده‌ها و فرودگاهها، درزگیرهای سازه‌های آببند، یا درزگیرهای لعب‌کاری (پرداخت سطح) سازه‌ای کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن موردنظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها موردنظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

- ۱-۲ استاندارد ملی ایران، شماره ۹۴۵۶: فرآورده‌های بندکشی-طبقه‌بندی و الزامات درزگیرها-ویژگی‌ها
- ۲-۲ استاندارد ملی ایران، شماره ۹۷۷۹: ساختمان-درزگیرها-تعیین برگشت الاستیک-روش آزمون

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌روند:

۱-۳ طبقه‌بندی درزگیر

۱-۱-۳

درزگیری کردن

قراردادن (تریق کردن) فرآورده‌های مناسب در درز برای جلوگیری از نفوذآب، رطوبت، و/یا هوا بین اجزا، ترکیبات و مجموعه‌ها که از مواد یکسان با مواد درز یا متفاوت با آن ساخته می‌شود.

1-Self-leveling
2-Gun-grade(gunnable)

۲-۱-۳

درزگیر

ماده به کار رفته بدون شکل منظم هندسی که وقتی خشک یا عمل آوری شود، دارای خواص چسبندگی و چسبانندگی برای درزگیری یک مفصل است.

۳-۱-۳

درزگیر ارتجاعی^۱

درزگیری که در آن تنש‌های ایجاد شده در نتیجه‌ی حرکت درز، تقریباً با کرنش متناسب هستند.
یادآوری- رفتار ارتجاعی درزگیر با اندازه‌گیری بازگشت^۲ ارتجاعی ارزیابی می‌شود (مطابق با استاندارد ملی بند ۲-۲).

۴-۱-۳

درزگیر خمیری^۳

درزگیری که در آن تنش‌های ایجاد شده در نتیجه‌ی حرکت درز، تقریباً با نرخ حرکت درز متناسب هستند و با توقف حرکت درز به سرعت فرو می‌نشینند.

یادآوری- رفتار خمیری درزگیر با اندازه‌گیری بازگشت خمیری ارزیابی می‌شود (مطابق با استاندارد ملی بند ۲-۲).

۵-۱-۳

درزگیر تک جزئی^۴

درزگیر تک جزئی که برای استفاده آماده است.

۶-۱-۳

درزگیر چند جزئی^۵

درزگیری متشكل از چند جزء جداگانه که بعد از آمیختن با همدیگر، آماده استفاده است.

۷-۱-۳

درزگیر حلالی^۶

درزگیری به شکل مخلوط معلق یا محلول در حلال آلی که عمدها با تبخیر حلال، عمل آوری می‌شود.

1- Elastic sealant

2- Recovery

3- Plastic sealant

4- One component sealant

5- Multi-component sealant

6- Solvent-release sealant

۸-۱-۳

درزگیر آببرد^۱

درزگیری به شکل معلق که آب در آن حامل اصلی است و عمدتاً از طریق تبخیر آب، عمل آوری می‌شود.
یادآوری - واژه «آبپایه»^۲ که به جای واژه «آببرد» استفاده می‌شود، واژه‌ای نامطلوب است.

۹-۱-۳

درزگیر مدول پایین^۳

درزگیری با مدول کششی سکانت^۴ (لحظه‌ای) کوچک‌تر یا مساوی^۵ در $23^{\circ}C$ و $4N/mm$ و کوچک‌تر یا مساوی مساوی^۶ در $20^{\circ}C$ که در استاندارد ملی شماره ۹۴۵۶، بند ۱-۲-۴ تعریف شده است.

۱۰-۱-۳

درزگیر مدول بالا^۷

درزگیری با مدول کششی سکانت (لحظه‌ای) بزرگ‌تراز^۸ در $23^{\circ}C$ و $4N/mm$ و بزرگ‌تر از^۹ در $20^{\circ}C$ که در استاندارد ملی شماره ۹۴۵۶، بند ۱-۲-۴ تعریف شده است.

۱۱-۱-۳

درزگیر خودتراز^{۱۰}

درزگیری که روانی کافی برای تراز شدن خود به خود در اثر نیروی گرانشی را دارد.

۱۲-۱-۳

درزگیر رده افسانکی^{۱۱}

درزگیری که برای خارج شدن از دهانه دستگاه افسانه‌ای دستی یا برقی مناسب است.

۲-۳ مواد کمکی

۱-۲-۳

مواد کمکی

زیرلايه‌ها، مواد پشتيبان و مواد ديگر لازم برای آماده سازی مفصل^{۱۲} درزگير برای نصب یا آزمون است.

-
- 1- Water-borne sealant
  - 2- Water-based sealants
  - 3- Low-modulus sealant
  - 4- Secant tensile modulus
  - 5- High -modulus sealant
  - 6- Self-levelling sealant
  - 7- Gun-grade sealant
  - 8- Joint

۲-۲-۳

بتوونه^۱

پوشش سطحی که پیش از قرار دادن درزگیر و برای اطمینان از چسبیدن بر روی سطح، کارگذاشته می‌شود.

۳-۲-۳

ماده پشتیبان^۲

ماده پوششی^۳

ماده‌ای که در درز جاسازی می‌شود، عمق درزگیر استفاده شده را تعریف می‌کند، مانع چسبندگی سه طرفه می‌شود، و نیمیرخ^۴ پشتی درزگیر را تعریف می‌کند.

۴-۲-۳

پرداخت سطحی^۵

کیفیت‌های یک سطح که با آماده‌سازی یا فقدان آگاهانه آماده‌سازی مزبور تعیین می‌شود.

۵-۲-۳

زیرلایه متخلخل^۶

زیرلایه‌ای که مایعات را جذب می‌کند.

۶-۲-۳

زیرلایه نامتخلخل^۷

زیرلایه‌ای که در برابر سیالات، نفوذناپذیر است.

۷-۲-۳

زیرلایه ضدچسب^۸

زیرلایه‌ای که درزگیر عمل آمده به آن نمی‌چسبد.

۸-۲-۳

فاصله‌گذار قالب‌گیری^۹

ماده‌ای که برای حفظ فاصله معین بین دو زیرلایه آزمونه و در حین عمل آوری درزگیر، کارگذاشته می‌شود.

-
- 1- Primer
  - 2- Back-up material
  - 3- Backing material
  - 4- Profile
  - 5- Surface finish
  - 6- Porous substrate
  - 7- Non-porous substrate
  - 8- Anti-adherent substrate
  - 9- Casting spacer

۹-۲-۳

جداکننده^۱

ماده‌ای که برای حفظ ترازکرنشی مشخص بین دو زیرلایه آزمونه و در هنگام آزمون، کارگذاشته می‌شود.

۱۰-۲-۳

محیط یخچالی^۲

محفظه محیطی که هدف آن برقراری دمای پایین است.

۱۱-۲-۳

زیرلایه آزمون

ماده‌ای که درزگیر در هنگام آزمون، برروی آن اعمال می‌شود و ترکیب، پرداخت سطحی و ابعاد فیزیکی مشخصی دارد.

۱۲-۲-۳

آزمونه

قطعه یا مجموعه‌ای با پیکره‌بندی تعریف شده که برای انجام آزمون به کار می‌رود.

۱۳-۲-۳

تمیزکننده

ماده‌ای که برای تمیز کردن زیرلایه‌ها استفاده می‌شود.

۱۴-۲-۳

نوار پوشاننده

ماده‌ی قابل کندن که بر روی سطح زیرلایه قرار داده می‌شود و مانع آلودگی یا چسبیدن درزگیر می‌شود.

۳-۳ رئولوژی

۱-۳-۳

نرخ روزن رانی^۳

مقداری از درزگیر که تحت شرایط تعریف شده در واحد زمان از محفظه خارج می‌شود.

1-Separator

2-Refrigerated enclosure

3-Extrusion rate

۲-۳-۳

قابلیت روزن رانی^۱

خاصیت درزبند که با نرخ روزن رانی تعیین می شود.

۳-۳-۳

مقاومت در برابر جریان فاقد فرو نشستگی (شرگی)^۲

خاصیت درزگیرکه در حین عمل آوری و در هنگام استفاده در درزها، جریان اندکی را نشان می دهد یا فاقد جریان است.

۴-۳-۳

خود ترازی

خصوصیت درزگیر در وضعیت عمل آوری نشده که به آن امکان می دهد تا وارد درزهای افقی شود و بدون تجهیزات بتواند سطحی صاف و هموار را تشکیل دهد.

۴-۳ کاربرد

۱-۴-۳

مشروط سازی^۳

ذخیره سازی درزگیر و یا مواد کمکی تحت پارامترهای مشخص پیش ویا طی آزمون است.

۲-۴-۳

زمان کار^۴

زمان بعد از اختلاط درزگیر چند جزئی که ممکن است ماده در درز و دردمای معین، اعمال و قلمزنی شود.

۳-۴-۳

عمق درزگیر^۵

کوچک ترین فاصله بین سطح نمایان درزگیر و نیم رخ پشتی آن است.

1-Extrudability

2-Non-sag

3- Conditioning

3- Pot life

4- Depth of the sealant

۴-۴-۳

قلمزنی^۱

هموارسازی^۲

عمل راندن درزگیر، بعد از کاربرد، به درون درز برای اطمینان از تماس بین درزگیر و زیرلایه، که برای بهبود ظاهر و چسبندگی سطح می‌باشد.

۵-۴-۳

زمان چسبناکی^۳

زمانی که بعد از آن سطح درزگیر چسبندگی خود را از دست می‌دهد به گونه‌ای که غبار به آن نمی‌چسبد.

۶-۴-۳

عمل آوری^۴

دگرگونی برگشت‌ناپذیر درزگیر از حالت مایع یا خمیری شکل به حالت جامد خمیری یا لاستیک‌مانند است. یادآوری-این دگرگونی ممکن است به خاطر از دست رفتن حلال یا آب و یا به خاطر واکنش شیمیایی مانند شبکه‌ای شدن باشد.

۷-۴-۳

زمان عمل آوری

زمانی بعد از کاربرد که طی آن درزگیر قابلیت استفاده خود را به دست می‌آورد.

۸-۴-۳

شبکه‌ای شدن^۵

تشکیل شبکه پلیمری سه بعدی به وسیله واکنش‌های بین‌زنجیری که به تغییر خصوصیات فیزیکی منجر می‌شود.

۹-۴-۳

سطح قلمزده^۶

شکل سطح درزگیر در درز بعد از قلمزنی درزگیر است.

-
- 1- Tooling
  - 2- Smoothing
  - 3-Tack-free time
  - 4- Cure
  - 5- Crosslinking
  - 6- Tooled surface

۱۰-۴-۳

زمان تشکیل پوسته^۱

زمان نهایی تشکیل پوسته^۲

مدت زمانی که صرف تشکیل لایه نازک در سطح درزگیر می‌شود به‌طوری که از نظر خواص فیزیکی از مواد زیر آن متفاوت باشد.

۵-۳ خواص فیزیکی

۱-۵-۳

سازگاری^۳

خاصیت درزگیر برای ماندن در تماس مستقیم یا در مجاورت نزدیک با ماده دیگر بدون واکنش‌های نامطلوب فیزیکی یا شیمیابی است.

۲-۵-۳

قابلیت حرکت^۴

بیانی کمی از قابلیت درزگیر برای تطبیق با حرکت درزی که آن را پر کرده و در عین حال توانسته درزگیری موثر خودرا حفظ کند.

۳-۵-۳

فشار^۵(C)

کاهش عرض درز به علت نیروی اعمال شده.

فشار از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$C = \frac{(C_1 - C_0)}{C_0} \times 100$$

که در آن:

C. عرض اولیه درز؛

C₁ عرض درز در نیروی اعمال شده است، که برحسب درصد بیان می‌شود.

-
- 1- Skinning time
  - 2- Skin over time
  - 3-Compatibility
  - 4-Movement capability
  - 5- Compression

۴-۵-۳

کشش^۱(Y)

افزایش عرض درز در اثر نیروی اعمال شده است.

کشش از رابطه زیر به دست می آید:

$$Y = \frac{(Y_1 - Y_0)}{Y_0} \times 100$$

که در آن:

Y. عرض اولیه درز؛

Y₁ عرض درز در نیروی اعمال شده است که برحسب درصد بیان می شود.

۵-۵-۳

کشش حفظ شده

افزایش ثابت عرض درز که برای دوره‌ای از زمان مثلاً در آزمون کرنش ثابت یا اندازه‌گیری خرمش، حفظ می شود.

۶-۵-۳

کشیدگی^۲

کرنش(E)

افزایش طول درزگیر نسبت به طول اولیه در اثر نیروی اعمال شده.

میزان کرنش از رابطه زیر به دست می آید:

$$E = \frac{(L_1 - L_0)}{L_0} \times 100$$

که در آن:

L₀ طول اولیه درز؛

L₁ طول درز در نیروی اعمال شده، که برحسب درصد بیان می شود.

۷-۵-۳

تنش

نیرو در واحد سطح است.

۸-۵-۳

مدول کششی سکانت (لحظه‌ای)(G)

تنش در کرنش معین است.

1- Extension
2- Elongation

یادآوری- برای هر نمونه آزمون، مدول کششی سکانت (لحظه‌ای) (σ) در کشیدگی انتخاب شده باید با استفاده از رابطه زیر محاسبه و $\sigma = F/s$ تا $1 N/mm^2$ گرد شود:

$$\sigma = F/s$$

که در آن:

F نیرو در کشیدگی انتخابی، بر حسب نیوتون؛
s سطح مقطع اولیه نمونه آزمون، که بر حسب میلی‌متر مربع است.

۹-۵-۳

بازیابی ارجاعی^۱

خاصیت درزگیر که به موجب آندر صورت حذف نیروی عامل دگرشکلی، شکل و ابعاد اولیه به طور کامل یا جزئی بازیابی می‌شود.

۱۰-۵-۳

عمر انبارش^۲

عمر مفید^۳

دوره زمانی که تحت شرایط تعریف شده، درزگیر انبار شده را می‌توان مورد استفاده قرار داد و در طی آن درزگیر خصوصیات کارکردی و خواص عملکردی خود را حفظ می‌کند.

۱۱-۵-۳

رشته‌ای شدن^۴

خاصیت درزگیر که سبب تشکیل رشته‌ها یا تارهایی در هنگام کاربرد و قلمزنی می‌شود.

۱۲-۵-۳

کشیدگی در نقطه شکست(برای درزگیر ارجاعی)
کرنش «درزگیر ارجاعی» در تنفس بیشینه است.

۱۳-۵-۳

کشیدگی در نقطه شکست(برای درزگیر خمیری)
کرنش «درزگیر خمیری» هنگامی که افت چسبندگی یا چسبیدگی در کل عمق درزگیر گسترش می‌یابد و به صورت چشمی قابل مشاهده است.

1-Elastic recovery

2- Storage life

3- Shelf-life

4- Stringiness

۱۴-۵-۳

سختی دندانه‌ای^۱

مقیاس A

مقدار مقاومت دربرابر دندانه‌گذاری که تحت شرایط مشخص با سختی‌سنج در مقیاس «A» اندازه‌گیری می‌شود.

۱۵-۵-۳

کشیدگی در تنش بیشینه

افزایش طول مقیاس در بالاترین تنش در منحنی تنش-کرنش است.

۱۶-۵-۳

عمق ترک

فاصله از سطح درزگیر تا پایین ترک در نقطه معین است.

۱۷-۵-۳

چگالی ترک

تمرکز واحد سطح شبکه ترک‌های سطحی تصادفی در درزگیر است.

۱۸-۵-۳

عرض لکه^۲

عمق مهاجرت به زیرلایه یا بی‌رنگ‌شدگی ناشی از تراوش مواد از درزگیر است.

۹-۱-۵-۳

بی‌رنگ شدگی^۳

تغییر برنامه‌ریزی‌نشده ازرنگ اصلی که بعضًا در اثر رشد میکروبی یا خاکی شدن سطح درزگیر هنگام بهره‌برداری ایجاد می‌شود.

۶-۳ خرابی

۱-۶-۳

خرابی چسبندگی^۴

گستاخی در سطح مشترک بین درزگیر و زیرلایه است.

1-Indentation

2- Stain width

3-Discoloration

4-Adhesive failure

۲-۶-۳

خرابی چسبناکی^۱
گسستگی در جسم درزگیر است.

۳-۶-۳

خرابی چسبناکی لایه نازک^۲
خرابی مرزی^۳

گسستگی درزگیر در قسمت درز و خیلی نزدیک به سطح مشترک بین درزگیر و زیرلایه است.

۴-۶-۳

خرابی^۴
وضعیتی که درزگیر کارکرد مورد نظرش را در درز انجام ندهد.

۷-۳ دوام/زیبایی‌شناسی

۱-۷-۳

دوام^۵
نشانه‌ای از درجه عمل کرد است.

یادآوری- این امر می‌تواند برای خصوصیات زیبایی‌شناسی یا کارکردی مورد نیاز درزگیر برای تداوم کار درزگیر نصب شده در درز کاربرد داشته باشد.

۲-۷-۳

دوام درزگیر
عمر کاری احتمالی درزگیر در شرایط کاربردی معین است.

۳-۷-۳

عمرکاری^۶
مدت زمانی که طی آن درزگیر نصب شده کارکرد خود را انجام می‌دهد.

یادآوری- عمر کاری در عمل شامل دوره بین تاریخ اولین نصب درزگیر به درز تا تاریخی است که محصول نتواند کارکردش را انجام دهد.

-
- 1- Cohesive failure
  - 2- Thin-film cohesive failure
  - 3-Boundary failure
  - 4-Failure
  - 5-Durability
  - 6-Service life

۴-۷-۳

مقاومت ماورای بنفس

توانایی درزگیر برای مقاومت در برابر آسیب ناشی از نور ماورای بنفس است.

۵-۷-۳

منبع نور مصنوعی

لامپی که برای شبیه‌سازی مواجهه درزگیر با تابش اشعه اکتینیک^۱ طراحی شده است.

۶-۷-۳

دماسنجد پنلی/استاندارد سیاه^۲

دستگاهی برای اندازه‌گیری دما در دستگاه هوازدگی تسریع شده، متشکل از پنل فلزی با پوشش سیاه که تمامی طول موج‌ها را یکنواخت جذب می‌کند و مجهز به ترموموپلی است که به مرکز سطح مواجهه متصل می‌باشد.

۷-۷-۳

چرخه هوازدگی مصنوعی

ترکیب تغییرات دوره‌ای شدت نور، روشنایی و تاریکی، دما، مواجهه با بخار آب یا افشار آب، و دیگر شرایط مرتبط با آزمون هوازدگی تسریع شده است.

۸-۷-۳

تغییر رنگ

تفاوت اندازه‌گیری شده بین رنگ درزگیر بعد از قرار گرفتن در معرض هوازدگی طبیعی یا تسریع شده یا تاثیرهای دیگر است.

۹-۷-۳

سفیدشدنگی^۳

پدیده‌ای ناشی از آثار خارجی که موجب می‌شود تا ظاهر سطح به گونه‌ای به نظر برسد که گویا با پودر سفید پوشیده شده است.

یادآوری- آثار خارجی عبارت از نور ماورای بنفس، اکسیداسیون یا دیگر تاثیرات شیمیایی است.

1-Actinic radiation

2-Black standard/Panel thermometer

3-Chalking

۱۰-۷-۳

ترک خوردگی^۱

پدیدهای ناشی از آثار خارجی که موجب ایجاد سطحی می‌شود که دارای شبکه‌ای از ترک‌ها است.
یادآوری ۱- آثار خارجی عبارت از نور ماورای بنسن، اکسیداسیون، یا دیگر تاثیرات شیمیایی است.

یادآوری ۲- موزائیک‌شدگی^۲ پدیدهای شبیه ترک خوردگی است اما نوعاً دارای شبکه بسیار ریزی از ترک‌های کوچک است.

۱۱-۷-۳

لکه‌شدگی^۳

تغییر ظاهر یا رنگ مواد در اثر مهاجرت مواد موجود در یکی از دو ماده مماس با یکدیگر در عرض سطح مشترک از یکی به دیگری است.

۱۲-۷-۳

مهاجرت

حرکت اجزایی از ماده در عرض سطح مشترک است.

۱۳-۷-۳

درخشندگی^۴

خاصیت نوری سطح که با توانایی آن در بازتاب نور مشخص می‌شود.
یادآوری- مثال‌هایی از درجات درخشندگی عبارتند از خیلی درخشان، نیمه درخشان، اطلسی و مات.

۱۴-۷-۳

چرک تابی^۵

خاکی دیده شدن مشهود ناشی از ماده خارجی غیر از رشد میکروبی، که بر روی سطح درز گیرته نشست شده، یا جای گرفته، یا چسبیده است.

-
- 1- Cracking
  - 2- Crazing
  - 3-Staining
  - 4-Gloss
  - 5-Dirt retention

پیوست الف

(اطلاعاتی)

کتاب نامه

[1]ISO 7389, Building construction— Jointing products —Determination of elastic recovery of sealants